

การแสดงขับร้องโดยสิริเพ็ญ พฤตพิทักษ์
A VOCAL RECITAL BY SIRIPEN PRUTPITHAK SIRIPEN PRUTPITHAK
สิริเพ็ญ พฤตพิทักษ์*
ดวงใจ อมาตยกุล**

บทคัดย่อ

การแสดงขับร้องในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพในการขับร้องของผู้แสดงทั้งด้านเทคนิคการขับร้อง การตีความบทเพลงรวมถึงศึกษาและปฏิบัติจริงในการจัดการแสดงขับร้องเป็นแนวทางในการศึกษาบทเพลงจากยุคต่างๆ โดยรวบรวมข้อมูลของบทเพลงในรายการแสดง เช่น ประวัติของบทเพลงและประวัติของผู้ประพันธ์พัฒนาความสามารถในการแสดงขับร้องของผู้แสดง นอกจากนี้ยังทำให้ผู้แสดงได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการแสดงขับร้องตั้งแต่การเตรียมตัว ไปจนถึงการวางตัวในระหว่างการแสดง

การแสดงขับร้องในครั้งนี้ผู้แสดงได้คัดเลือกบทเพลงขับร้อง 13 บทเพลงจากนักประพันธ์เพลง 7 คน จากยุคบาโรก ยุคโรแมนติก ยุคคลาสสิก ได้แก่ (1) Sweeter than Roses ประพันธ์โดย Henry Purcell (2) If Music Be the Food of Love ประพันธ์โดย Henry Purcell (3) Let the Bright Seraphim ประพันธ์โดย George Frideric Handel (4) Ganymed ประพันธ์โดย Franz Schubert (5) Auf dem Wasser zu singen ประพันธ์โดย Franz Schubert (6) Ich ging mit Lust durch einen grünen Wald ประพันธ์โดย Gustav Mahler (7) Wer hat dies Liedlein erdacht? ประพันธ์โดย Gustav Mahler (8) Chanson triste ประพันธ์โดย Henri Duparc (9) L'Invitation au voyage ประพันธ์โดย Henri Duparc (10) Batti, batti, o bel Masetto from Opera "Don Giovanni" ประพันธ์โดย Wolfgang Amadeus Mozart (11) Mi tradi quell'alma ingrata from Opera "Don Giovanni" ประพันธ์โดย Wolfgang Amadeus Mozart (12) Saper Vorreste from Opera "Unballo in maschera" ประพันธ์โดย Giuseppe Verdi (13) Caro Nome from Opera "Rigoletto" ประพันธ์โดย Giuseppe Verdi

การแสดงขับร้องในครั้งนี้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 เวลา 17.00 น. ณ ห้องแสดงดนตรีจรัสรวง (Tongsuang's Studio) ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 54/1 ถนนสุขุมวิทซอย 3 การแสดงทั้งหมดใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 10 นาที รวมพักครึ่งการแสดง

คำสำคัญ: การแสดงขับร้อง / การแสดงขับร้อง / สิริเพ็ญ พฤตพิทักษ์

Abstract

This vocal recital aims to develop the performer's vocal capacity in vocal techniques and music interpretation, including recital preparation and performance. The recital provides a way for the performer to improve her performing ability and to study vocal music from different periods as she compiles information on the repertoire such as historical contexts and backgrounds of the pieces and the composers. Moreover, the performer has a chance to learn how to organize a vocal recital from preparation to presentation.

For this recital, the performer selects 13 songs by 7 composers from the Baroque, Romantic and Classical periods, as follows: (1) Sweeter than Roses by Henry Purcell (2) If Music Be the Food of Love by Henry Purcell (3) Let the Bright Seraphim by George Frideric Handel (4) Ganymed by Franz Schubert (5) Auf dem Wasser zu singen by Franz Schubert (6) Ich ging mit Lust durch einen grünen Wald by Gustav Mahler (7) Wer hat dies Liedlein erdacht? by Gustav Mahler (8) Chanson triste by Henri Duparc (9) L'Invitation au voyage by Henri Duparc (10) Batti, batti, o bel Masetto from opera "Don Giovanni" by Wolfgang Amadeus Mozart (11) Mi tradi quell'alma ingrata from opera "Don Giovanni" by Wolfgang Amadeus Mozart (12) Saper Vorreste from opera "Unballo in maschera" by Giuseppe Verdi (13) Caro Nome from opera "Rigoletto" by Giuseppe Verdi

The vocal recital took place at the Tongsuang's Studio, 54/1 Sukhumvitsoi 3 on Thursday, 20th February, 2014 at 5.00 p.m. The approximate time of the vocal recital is one hour and ten minutes including an interval.

Keywords: A Vocal Recital / Vocal Recital / Siripen Prutpithak

*นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**รองศาสตราจารย์, สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

การแสดงเดี่ยวขับร้องในครั้งนี้ผู้แสดงได้เลือกบทเพลงจากยุคสมัยที่แตกต่างกันโดยแต่ละบทเพลงนั้นต้องใช้ทั้งเทคนิคและการแสดงออกทางอารมณ์ที่มีระดับความยากเหมาะสมกับการขับร้องในระดับบัณฑิตศึกษา โดยบทเพลงที่กล่าวถึงมีลักษณะแตกต่างกันทั้งในด้านรูปแบบการประพันธ์และเทคนิคในการขับร้องส่งผลให้ผู้แสดงได้พัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่

วัตถุประสงค์และขอบเขตของงานวิจัย

ผู้แสดงมีวัตถุประสงค์หลักในการแสดง ดังนี้

1. พัฒนาศักยภาพในการขับร้องของผู้แสดงด้านเทคนิคการขับร้องและการตีความบทเพลง
2. ศึกษาและปฏิบัติจริงในการจัดการแสดงขับร้อง
3. เป็นแนวทางในการศึกษาบทเพลงจากยุคต่างๆ
4. เผยแพร่ผลงานทางวรรณกรรมเพลงร้องที่สำคัญแก่ผู้สนใจ
5. รวบรวมข้อมูลของบทเพลงในรายการแสดง เช่น ประวัติของบทเพลงและประวัติของผู้ประพันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. คัดเลือกบทเพลงที่จะใช้ในการแสดงและปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติและวิเคราะห์บทเพลงที่จะแสดง
3. เรียบทเพลงที่จะแสดงกับรองศาสตราจารย์ดวงใจ อมาตยกุล
4. แบ่งเวลาในการฝึกซ้อมบทเพลงให้เหมาะสม
5. เตรียมความพร้อมทางด้านสมรรถภาพร่างกายเพื่อการแสดงขับร้อง
6. กำหนดวัน เวลา และสถานที่แสดง
7. ทำสูจิบัตรสำหรับการแสดง
8. เตรียมช่างบันทึกภาพและเสียง
9. ฝึกซ้อมที่สถานที่แสดงจริงกับเปียโนที่จะใช้ในการแสดงจริง
10. ปรับเสียงและตรวจสอบสภาพเปียโนที่จะใช้แสดงโดยปรึกษากับช่างเทคนิคด้านเปียโน

คือคุณหิรัญ สุขจิตร

11. ฝึกซ้อมการแสดงเสมือนจริงพร้อมทั้งแต่งตัวด้วยชุดแสดงจริง
12. วิเคราะห์ผลการวิจัยและสรุปผลเป็นรูปเล่ม

ผลการวิจัย

1. คัดเลือกบทเพลงที่จะใช้ในการแสดงและปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ได้เรียนรู้เทคนิคการขับร้องจากบทเพลงในยุคที่แตกต่างกันสามารถตีความและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบทเพลงในแต่ละยุค รวมทั้งการมีวินัยในการฝึกซ้อม
3. เตรียมการแสดงขับร้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สามารถตีความบทเพลงในยุคต่างๆ ได้ลึกซึ้งมากขึ้นและจัดการปัญหาทางด้านเทคนิคทางการขับร้องจากบทเพลง

5. ได้เป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์ผลงานเพลงขับร้องที่น่าสนใจและส่งเสริมให้ผู้คนหันมาชมการแสดงเด็ยมากขึ้น

ผลสรุปการดำเนินการวิเคราะห์

1. การคัดเลือกบทเพลง

ในการคัดเลือกบทเพลงสิ่ง que ควรคำนึงถึงมากที่สุดคือความสมดุลของการแสดงทั้งหมดและความสามารถของตัวผู้แสดง บทเพลงแต่ละบทควรมีความแตกต่างกันทั้งในด้านผู้ประพันธ์ ยุคสมัยและอารมณ์ของบทเพลง เมื่อครบทุกบทเพลงแล้วการจัดลำดับการแสดงควรจัดเรียงโดยให้มีความสมดุลกันในด้านของอารมณ์เพลงและเวลา กล่าวคือไม่ควรให้ระยะเวลาในการแสดงครั้งแรกและครั้งหลังต่างกันมากนัก และอารมณ์ความรู้สึกของเพลงต้องมีความแตกต่างกันสลับกันบ้าง เช่น ไม่ควรขับร้องเพลงเร็วติดต่อกันหลายเพลงเพราะจะทำให้ทั้งผู้แสดงและผู้ฟังเหนื่อยเกินไป

ผู้แสดงได้คัดเลือกบทเพลงที่ใช้ในการแสดงไว้จำนวน 13 บทเพลง โดยการแสดงขับร้องในครั้งนี้ผู้แสดงได้คัดเลือกบทเพลงโดยพิจารณาจากคุณค่าของบทประพันธ์ความไพเราะ ความเหมาะสมทางด้านเทคนิค การแสดงออกทางด้านอารมณ์ ความชอบส่วนบุคคล และความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการแสดง โดยในการแสดงครั้งนี้ผู้แสดงได้แบ่งการแสดงออกเป็น 3 ช่วง โดยใช้ระยะเวลาในการแสดงรวมประมาณ 1 ชั่วโมง 10 นาที

รายการแสดงประกอบด้วยบทเพลง ดังต่อไปนี้

1. Sweeter than Roses ประพันธ์โดย Henry Purcell
2. If Music Be the Food of Love ประพันธ์โดย Henry Purcell
3. Let the Bright Seraphim ประพันธ์โดย George Frideric Handel
4. Ganymed ประพันธ์โดย Franz Schubert
5. Auf dem Wasser zu singen ประพันธ์โดย Franz Schubert

จบบทเพลงที่ 5 มีการพักการแสดง 5 นาที

6. Ich ging mit Lust durch einen grunen Wald ประพันธ์โดย Gustav Mahler
7. Wer hat dies Liedlein erdacht? ประพันธ์โดย Gustav Mahler
8. Chanson triste ประพันธ์โดย Henri Duparc
9. L'Invitation au voyage ประพันธ์โดย Henri Duparc

หลังจากจบบทเพลงที่ 9 มีการพักการแสดง 5 นาที

10. Batti, batti, o bel Masetto from Opera “Don Giovanni” ประพันธ์โดย Wolfgang Amadeus Mozart

11. Mi tradi quell'al ma ingrata from Opera “Don Giovanni” ประพันธ์โดย Wolfgang Amadeus Mozart

12. Saper Vorreste from Opera “Un ballo in maschera” ประพันธ์โดย Giuseppe Verdi

13. Caro Nome from Opera “Rigoletto” ประพันธ์โดย Giuseppe Verdi

ใช้เวลาในการแสดงรวมทั้งหมดประมาณ 70 นาที

2. การเตรียมพร้อมสำหรับการแสดงขับร้อง

การเตรียมพร้อมสำหรับการแสดงขับร้องนั้นต้องใช้ระยะเวลาในการเตรียมตัวนาน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้แสดงเกิดความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจและในด้านของบทเพลง เนื่องจากในการแสดงขับร้องผู้แสดงต้องขับร้องติดต่อกันเป็นเวลากว่าชั่วโมง นอกจากจะทำให้อ่อนล้าทางกายแล้ว การตื่นเต้นเป็นเวลานานจะทำให้เหนื่อยล้าทางใจอีกด้วย

ในการเตรียมพร้อมทางร่างกายผู้แสดงเตรียมพร้อมโดยการออกกำลังกายเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เช่น ว่ายน้ำ วิ่ง ตีแบดมินตัน ฯลฯ เพื่อสมรรถภาพในการทำงานของหัวใจและกล้ามเนื้อโดยรวม โดยเฉพาะระบบการหายใจ ปอดและกระบังลมซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญเป็นอย่างมากในการขับร้อง

ส่วนการเตรียมพร้อมด้านจิตใจนั้น ผู้แสดงต้องทำการแสดงทั้งหมดต่อหน้าผู้ชมหลาย ๆ ครั้ง ในสถานที่แสดงจริงซึ่งจะช่วยให้ผู้แสดงสามารถทราบได้ว่าจะต้องแก้ไขส่วนใดบ้างและรู้สึกเคยชินกับการขับร้องบทเพลงทั้งหมดต่อหน้าผู้ชม

ในด้านของบทเพลง ผู้แสดงต้องจัดตารางการซ้อมให้เป็นระบบ แบ่งเวลาการซ้อมแต่ละบทเพลงให้เหมาะสม เพื่อให้สามารถขับร้องในทุกบทเพลงได้อย่างเท่าเทียมกัน

3. การเตรียมสถานที่แสดงและเครื่องดนตรี

ควรเลือกสถานที่แสดงที่มีเปียโนที่ดีและสะดวกต่อการเดินทางสำหรับผู้ฟัง ผู้แสดงต้องเข้าไปตรวจสอบสภาพของเปียโนที่ใช้แสดงและให้ช่างเทคนิคด้านเปียโนที่มีความรู้ในด้านการปรับเสียงเปียโนเพื่อการแสดง คอนเสิร์ตเข้ามาปรับเสียงและตรวจสอบสภาพความเรียบร้อยของเปียโนก่อนการแสดงเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้แสดงขับร้อง

การจัดที่นั่งสำหรับผู้ชมการแสดงควรจัดให้ผู้ชมทุกคนสามารถมองเห็นและได้ยินการแสดงของผู้แสดงได้อย่างชัดเจนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นอกจากนี้ควรเตรียมอาหารว่างไว้ต้อนรับผู้ฟัง

ที่สำคัญที่สุด ถ้าสามารถทำได้ผู้แสดงควรไปฝึกซ้อมกับเปียโนที่ใช้ในการแสดงจริง เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับเสียงเปียโน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย ผู้แสดงควรศึกษาว่าการใช้เสียงแบบใดจะสร้างปัญหาให้กับเสียงของตนเอง รู้จักความพอดีในการใช้เทคนิคการขับร้องตามสไตล์ของตนเอง รู้จักความพอดีที่จะร้องดังและค่อยเท่าใด ให้คิดเสมอว่าคุณภาพสำคัญกว่าความดัง การที่เสียงจะกังวานไปไกลไม่ได้ใช้แรงมาก การใช้พลังของลมหายใจที่ถูกวิธีจะทำให้กล้ามเนื้อไม่ตึงเครียดและเสียงไม่เสีย ผู้แสดงควรเลือกเพลงที่เหมาะสมในลักษณะของการร้องเพลงที่ไม่ต้องตะโกนดังๆ เพราะจะเป็นอันตรายต่อเสียงมาก และในอีกแง่หนึ่งผู้แสดงไม่ควรรับร้องเพลงร้องกึ่งพูด (recitative) หรือเพลงร้อง (aria) จากอุปรากร (opera) เพราะอุปรากรเป็นวรรณกรรมชั้นสูงใช้เทคนิคชั้นสูง หากมีอาการเจ็บคอ เสียงแหบหรือหลอดลมอักเสบให้หยุดพูดและหยุดร้องเพลงเพื่อพักเสียงทันที การพูดระหว่างป่วยก็เป็นการเสี่ยงที่เสียงจะเสียได้พอๆ กับการขับร้อง หากเป็นหวัดขึ้นจมูก หรือมีการอักเสบของโพรงจมูก (sinus infections) โดยไม่เจ็บคออาจอนุญาตให้ร้องเพลงได้ หากมีความจำเป็นต้องแสดงแต่ให้ปรึกษาแพทย์เสียก่อน

ผู้แสดงควรหมั่นฝึกเทคนิคการขับร้องและการวางท่าทางที่ถูกต้อง หากไม่สบายร้องเพลงไม่ได้ก็ให้ฝึกส่วนอื่นไปก่อน จำไว้เสมอว่าให้รักษาเสียงของตนเองไว้ให้มากที่สุดเพราะผู้แสดงมีเครื่องดนตรีอยู่ในร่างกายซึ่งไม่สามารถถอดเปลี่ยนได้และจะต้องใช้ไปตลอดชีวิต

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ณัชชา พันธุ์เจริญ. 2552. *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ เกศกะรัต.
- _____. 2551. *สังคีตลักษณะและการวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2553. *ทฤษฎีดนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ดวงใจ อมาตยกุล. 2546. *การขับร้องประสานเสียง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Dwight, John S. 1855. *Dwight's Journal of Music*. Vol.V (April, 1855): 118.
- Malin, Yonatan. 1967. *Song in Motion: Rhythm and Meter in the German Lied*. New York: Oxford University Press.
- Novello, John A. 1859. *The musical time and Singing class circular*. New York: 1, Clinton Hall, Astor Place.
- Price, Cirtis A. 1984. *Henry Purcell and the London stage*. New York: Cambridge University Press.